

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2016/522,

17. detsember 2015,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses eranditega teatud kolmandate riikide avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele, turuga manipuleerimise tunnustega, avalikustamise määradega, pädevate asutustega, kellele teatada viivitustest, kauplemisloaga keelualajal ja juhtide teatamiskohustuslike tehingute liikidega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuri-tarvitusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ, ⁽¹⁾ iseäranis selle artikli 6 lõiget 5, artikli 12 lõiget 5, artikli 17 lõikeid 2 ja 3 ning artikli 19 lõikeid 13 ja 14,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrus (EL) nr 596/2014 annab komisjonile õiguse vastu võtta delegeeritud õigusakte paljudes omavahel tihedalt seotud küsimustes, mis käsitlevad teatud kolmandate riikide avalik-õiguslike asutuste ja keskpankade vabastamist nimetatud määruse kohaldamisalast, turuga manipuleerimise tunnuseid, siseteabe avalikustamise alammäärasid lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste poolt, pädeva asutuse täpsustamist siseteabe avalikustamise viivitustest teatamiseks, asjaolusid, mille korral võib emitent lubada kauplemist keelualajal, ning juhtide teatamiskohustuslike tehingute liike.
- (2) Liikmesriike, Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmeid, ühe või mitme liikmesriigi või liidu ministeeriume ja muid asutusi või eriotstarbelisi rahastamisvahendeid ja muid avaliku sektori asutusi ning nende nimel tegutsevaid isikuid ei tohiks piirata raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitika elluviimisel, kui seda teostatakse üldsuse huvides ja ainult nimetatud poliitika elluviimiseks.
- (3) Üldsuse huvides teostatud poliitika erandit määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalast võib määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõike 5 kohaselt laiendada teatavatele kolmandate riikide avaliku sektori asutustele, kellele on tehtud ülesandeks valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, ning keskpankadele, kui need vastavad asjaomastele nõuetele. Selleks koostas ja esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hindas kolmandate riikide selliste avalik-õiguslike asutuste rahvusvahelist kohtlemist, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või sellesse sekkumine, ning keskpankade rahvusvahelist kohtlemist. Aruanne hõlmas võrdlevat analüüsi, mis käsitles nimetatud asutuste ja keskpankade kohtlemist

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 1.

kolmandate riikide õigussüsteemides ning riskijuhtimise standardeid, mida kohaldatakse nimetatud asutuste ja keskpankade poolt nendes õigussüsteemides tehtavate tehingute suhtes. Aruande võrdlevas analüüsis jõuti järeldusele, et tehingute, korralduste või tegevuse erandite laiendamine on raha-, vahetuskursipoliitika ning riigivõla haldamise poliitika eesmärkide poole püüdlemisel asjakohane, nagu ka vabastused nende kolmandate riikide teatud avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele.

- (4) Vajaduse korral tuleks vabastatud avalik-õiguslike asutuste ja keskpankade loend ükskõik mis ajal esitada ja läbi vaadata.
- (5) Oluline on täpsustada valede või eksitavate märguannete ja hindade kindlustamisega seotud manipuleeriva tegevuse tunnuseid, mis on sätestatud määruse (EL) nr 596/2014 I lisas, et selgitada nende elemente ja võtta arvesse tehnilisi arenguid finantsturgudel. Seega tuleks esitada mittetäielik nimekirj vastavatest tunnustest, koos näidetega tavadest.
- (6) Mõnede tavade puhul tuleks välja selgitada täiendavad tunnused, kuna need võivad nimetatud tavasid vastavalt selgitada ja illustreerida. Neid tunnuseid ei tohiks kunagi lugeda ammendavaks ega otsustavaks ning nende suhteid ühe või mitme näitega tavadest ei tohiks lugeda kitsendavaks. Näiteid tegevustest ei tohiks iseenesest käsitleda turuga manipuleerimisena, kuid neid tuleks arvesse võtta, kui turuosalisel ja pädevad asutused tehinguid või kauplemiskorraldusi uurivad.
- (7) Järgida tuleks proportsionaalset lähenemisviisi, võttes arvesse asjaomaste finantsinstrumentide ja turgude olemust ja eripära. Näited võivad viidata ühele või mitmele turuga manipuleerimise tunnusele, mis on sätestatud määruse (EL) nr 596/2014 I lisas, ja seda illustreerida. Selle tulemusena võib konkreetne tava sõltuvalt oma kasutusviisist sisaldada rohkem kui üht määruse (EL) nr 596/2014 I lisas esitatud turuga manipuleerimise tunnust ning esineda võib teatavat kattumist. Sarnaselt, kuigi käesolevas määruses ei ole sellele otseselt viidatud, võivad iga määrukses kirjeldatud tunnust illustreerida ka teatud muud tavad. Seega peaksid turuosalisel ja pädevad asutused arvesse võtma teisi täpsustamata asjaolusid, mida võidakse vastavalt määrukses (EL) nr 596/2014 sätestatud määratlusele lugeda potentsiaalseks turuga manipuleerimiseks.
- (8) Teatud näited käesolevas määruses sätestatud tavade kohta kirjeldavad juhtumeid, mis sisalduvad turuga manipuleerimise mõistes või mis teatud mõttes viitavad manipuleerivale tegevusele. Teisest küljest võib teatud näiteid tavadest lugeda õiguspäraseks, kui näiteks isik, kes sõlmib tehinguid või väljastab kauplemiskorraldusi, mida võidakse käsitleda turu kuritarvitamisena, suudab tõendada, et tema põhjused vastavate tehingute sõlmimiseks või kauplemiskorralduste väljastamiseks olid õiguspärased ja vastavuses asjaomase turu tunnustatud tavadega.
- (9) Eesmärgiga tuua näiteid tavadest, mis viitavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisas sätestatud turuga manipuleerimise tunnustele, hõlmavad selle määruse II lisas esitatud ristviited nii asjaomast näidet tavast kui ka selle näitega seotud manipuleeriva tegevuse tunnust.
- (10) Käesolevas määruses sätestatud manipuleeriva tegevuse tunnuste otstarbel hõlmab mis tahes viide „kauplemiskorraldusele” igat liiki korraldusi, kaasa arvatud algsed korraldused, muudatused, uuendused ja tühistamised, sõltumata sellest, kas neid on rakendatud, iga laadi vahendeid, mida kasutatakse kauplemiskohale juurdepääsuks või tehingu läbiviimiseks või kauplemiskorralduse sisestamiseks, ja sõltumata sellest, kas korraldus oli kantud kauplemiskoha tellimusraamatusse.
- (11) Lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisel on lubatud heitkoguse väärtpaberite turul osalejate konkreetne alamhulk. Lubatud heitkoguse väärtpaberite turul osalejate seas peaksid teatud alammäärasid ületavad osalejad kvalifitseeruma lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisteks ning siseteabe avalikustamise nõuet tuleks kohaldada vaid neile. Seetõttu tuleks need alammäärad selgelt kehtestada.
- (12) Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõikes 4 esitatud määratluse kohaselt peab lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline juhtumipõhiselt hindama, kas vaatlusalune teave vastab siseteabe kriteeriumidele. See viitab asjaolule, et lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliselt ei eeldata kogu oma füüsilisi tehinguid puudutava teabe avalikustamist. Lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline peaks asjaomast teavet nõuetekohaselt hindama, võttes arvesse turutingimusi ja teisi väliseid tegureid, millel võib teatud ajahetkel teabe saamisel olla mõju lubatud heitkoguse väärtpaberite hinnale.

- (13) Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõikes 2 sätestatud vabastus välistab lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise määratlusest need lubatud heitkoguse väärtpaberite turul osalejad, kelle omandis, kontrolli all või vastutusel olevate käitiste või lennutegevuse heitkogused ei ületanud eelmisel aastal CO₂-ekvivalendi alammäära ja kui nimisoojusvõimsus ei ületanud põletamise korral alammäära. Seega peaksid alammäärad olema seotud kogu äritegevusega, kaasa arvatud lennutegevuse või käitistega, mida asjaomane osaline või tema emattevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt omab või kontrollib või mille tegevuse eest on osaleja või tema emattevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt vastutav.
- (14) Lisaks sellele tuleks iga-aastast süsinikdioksiidi ekvivalendi piirmäära võtta arvesse kumulatiivselt, et nõue ei oleks kohaldatav. Seega peaks ühe või kahe piirmäära ületamine olema piisav, et määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõikes 2 sätestatud avalikustamise kohustused oleksid kohaldatavad.
- (15) Turu terviklikkuse tõhustamiseks, vältides samas liigset avalikustamist, on asjakohane seada alammäärad tasemele, mis vabastab ettevõtjad, kes tõenäoliselt siseteavet ei valda.
- (16) Alammäärad tuleks nõuetekohaselt läbi vaadata, et hinnata nende toimimist muu hulgas seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite turu läbipaistvuse, kaasa arvatud teatatud juhtumite arvu ja kaasneva halduskoormuse oodatava suurenemisega, lubatud heitkoguse väärtpaberite turu arengu ja küpsuse, lubatud heitkoguse väärtpaberite turul osalejate arvu ja mõjuga ettevõtjat käsitleva teabe kättesaadavusele ja hinnakujundusele või investeerimisotsustele lubatud heitkoguse väärtpaberite turul.
- (17) Võttes arvesse määruse (EL) nr 596/2014 laienenud kohaldamisala hõlmatud finantsinstrumentide seisukohast, tõsiasja, et pädevale asutusele tagantjärele teavitamise nõuet kohaldatakse emitentidele, kes on taotlenud, et nende finantsinstrumentidega võiks kaubelda teatava liikmesriigi reguleeritud turul, või kes on sellise kauplemisloa heaks kiitnud, või kui instrumentidega kauplemine toimub vaid mitmepoolses kauplemissüsteemis (MTF) või muud tüüpi organiseeritud kauplemissüsteemides (OTFides), emitentidele, kes on heaks kiitnud oma finantsinstrumentidega kauplemise mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis või on taotlenud oma finantsinstrumentidega kauplemise luba liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis, ning tõsiasja, et nimetatud emitendid võivad lubada oma finantsinstrumentidega kauplemist või nendega kaubelda eri liikmesriikide kauplemiskohtades, tuleks tagada, et kõikidel juhtudel oleks teate saav ainuke pädev asutus see, millel on turujärelevalves kõige enam huvisid, ning et välditaks emitendipoolset kaalutlusõiguse kasutamist. See lähenemisviis tugineb kapitaliväärt-paberite mõiste kasutamisele.
- (18) Kohustus teavitada pädevaid asutusi siseteabe avalikustamise edasilükkumisest, mis on sätestatud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõikes 4, kohaldub ka lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalistele. Kohaldamisala suhtes kohaldub määrus (EL) nr 596/2014 lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalistele, kes on aktiivsed lubatud heitkoguse väärtpaberite esmasel turul või nendel põhinevatel enampakkumistoodete enampakkumistel ja lubatud heitkoguse väärtpaberite tuletisinstrumentide järelturul.
- (19) Et tagada lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste jaoks ühe pädeva asutuse kindel väljaselgitamine, peaks pädev asutus määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõikes 4 sätestatud teavitamise eesmärgil olema selle liikmesriigi pädev asutus, kus lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline on määruse artikli 19 lõikes 2 sätestatud korras registreeritud, mitte kõikide heitkoguse väärtpaberitega kauplevate kauplemiskohtade pädevad asutused.
- (20) Lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise registreerimiskohaks oleva liikmesriigi pädeva asutuse valimine on lahendus, mis selgitab alati kindlalt välja ühe pädeva asutuse, ning see piirab lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste halduskoormust, tagades, et nad ei pea esitama mitmeid ja paralleelseid teateid mitmele pädevale asutusele.
- (21) Erakorralistel asjaoludel võib emitent anda juhtimiskohustusi täitvale isikule loa keeluajal oma aktsiad viivitamatult müüa. Emitendi nõusolek tuleks anda juhtumipõhise analüüsi alusel ning selle esimene kriteerium peaks olema, et juhtimiskohustusi täitev isik on enne mis tahes kauplemist taotlenud ja vastavalt ka saanud emitendilt kauplemise loa. Et võimaldada emitendil hinnata iga üksiku juhtumi konkreetseid asjaolusid, peaks see taotlus olema põhjendatud ja sisaldama selgitust kavandatava tehingu kohta ning asjaolude erakordse olemuse kirjeldust.

- (22) Kauplemise loa andmise otsust peaks kavandama vaid juhul, kui tehingu sõlmimise taotlemise põhjus on erakorraline. See erand peaks olema sõnastatud kitsalt, laiendamata keeluajal kauplemise keelu erandi kohaldamisala ülemääraselt. Asjaolud, mille puhul võidakse erand võimaldada, ei pea olema mitte ainult äärmiselt kiireloomulised, vaid ka ettenägematud, kaalukad ega tohi olla põhjustatud juhtimiskohustusi täitva isiku poolt.
- (23) Kui juhtimiskohustusi täitvad isikud esitavad asjaolud, mis on ettenägematud, kaalukad ega sõltu neist, tohivad nad saada aktsiate müümise loa vaid vajalike rahaliste vahendite omandamiseks. Need olukorrad võivad tuleneda finantskohustusest, mida juhtimiskohustusi täitev isik peab täitma, näiteks õiguslikult jõustatav nõue, kaasa arvatud kohtumäärus, ning tingimuseks on, et juhtimiskohustusi täitev isik ei suuda seda kohustust asjaomaseid aktsiaid müümata mõistlikult täita. See võib tuleneda ka olukorrast, millesse juhtimiskohustusi täitev isik on sattunud enne keeluaja algust (näiteks maksukohustus) ning mis nõuab kolmandale isikule niisuguse summa tasumist, mida juhtimiskohustusi täitev isik ei saa täielikult või osaliselt rahastada muul viisil kui emitendi aktsiaid müües.
- (24) Tehingute puhul, mis on tehtud töötajate osaluskava, kogumishoiuste skeemi, aktsiate kvalifitseerimise või aktsiate omandamise õiguse skeemi raames, tuleb välja selgitada, kas emitent saab nendeks loa anda. Seega peavad teatud tehingute liigid olema üksikasjalikult tuvastatud ja kindlaks määratud. Niisuguste tehingute eritunnused on seotud tehingu laadiga (nt ost või müük, valikuõiguse või muude õiguste kasutamine), tehingu ajastusega või juhtimiskohustusi täitva isiku konkreetse skeemiga liitumise ajastusega ja sellega, kas tehing ja selle omadused (nt täitmise kuupäev, summa) olid kokku lepitud, kavandatud ja korraldatud mõistliku aja jooksul enne keeluaja algust.
- (25) Lisaks on võimalik tehinguid, mille puhul kasu toov osalus ei muutu, teostada juhtimiskohustusi täitva isiku algatusel, eeldusel et see isik on taotlenud ja saanud emitendilt loa enne kavandatavat tehingut. Asjaomane tehing peaks olema seotud vaid asjaomaste instrumentide ülekandmisega juhtimiskohustust täitva isiku kontode vahel (näiteks skeemide vahel), toomata kaasa ülekantavate instrumentide hinna muutumist. See lähenemisviis ei hõlma finantsinstrumentide ülekannet ega muid tehinguid (nagu ost või müük) juhtimiskohustusi täitva isiku ja kolmanda isiku vahel, eelkõige kui tegu on juriidilise isikuga, mis kuulub täielikult juhtimiskohustusi täitva isiku omandusse.
- (26) Määrus (EL) nr 596/2014 kehtestab nõudeid juhtimiskohustusi täitvatele isikutele ja nendega lähedalt seotud isikutele teavitada emitenti ja pädevat asutust kõikidest tehingutest, mida nad on oma arvel teinud asjaomase emitendi aktsiate, võlainstrumentide või nendega seotud tuletisinstrumentide või muude finantsinstrumentidega. Juhtimiskohustusi täitvad isikud ja nendega lähedalt seotud isikud peaksid teavitama ka lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisi kõikidest tehingutest, mida nad on oma arvel teinud lubatud heitkoguse väärtpaberite ning neil põhinevate enampakkumistoodete või seotud tuletisinstrumentidega.
- (27) Emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise juures juhtimiskohustusi täitva isiku oma arvel tehtavatest tehingutest või nendega lähedalt seotud isikute tehingutest teatamine pole üksnes väärtuslik teave turuosalistele, vaid ka täiendav vahend pädevatele asutustele turgude järelevalveks. Niisuguste isikute kohustus teavitada tehingutest ei mõjuta nende kohustust hoiduda turukuritarvitusest, mis on määratletud määruses (EL) nr 596/2014.
- (28) Kohustust teavitada juhtimiskohustusi täitvate isikute või nendega lähedalt seotud isikute tehingutest kohaldatakse paljudele erinevatele tehingutele ning see hõlmab kõiki tehinguid, mis on tehtud vastava isiku oma arvel. Seega on asjakohane koostada laialdane mittetäielik loend konkreetsetest tehinguliikidest, millest tuleks teavitada. See ei peaks mitte ainult hõlbustama juhtimiskohustusi täitvate isikute ja nendega lähedalt seotud isikute tehingute täieliku läbipaistvuse saavutamist, vaid vähendama ka teavitamismõõde täitmisest kõrvale hoidmise riski, tuvastades konkreetset liiki teavitamiskohustuslikud tehingud.
- (29) Kuna määruse (EL) nr 596/2014 artikli 19 lõikes 14 sätestatud volituste raames hõlmataivate tehingute kohaldamisala on lai ning seda ei ole võimalik piirata kõigest kolme liiki tehingutega, mis on selgesõnaliselt loetletud sama määruse artikli 19 lõikes 7, on asjakohane koostada laialdane mittetäielik loend konkreetsetest tehinguliikidest, millest tuleks teavitada.

- (30) Tingimuslike tehingute osas tekib teavitamiskohustus kõnealus(t)e tingimus(t)e esinemisel, seega siis, kui kõnealune tehing realselt toimub. Seega ei ole tarvis kehtestada nõuet teavitada nii tingimuslikust lepingust kui ka vastavate tingimuste elluviimisel teostatud tehingust, kuna niisugune teavitamine oleks praktikas segadust tekitav, eriti kui tingimused ei esine ja tehingut ei toimu.
- (31) Määruses (EL) nr 596/2014 sätestatud asjaomased sätted ja volitused jõustuvad alles 3. juulil 2016. Seetõttu on oluline, et käesolevas määruses sätestatud eeskirjad muutuksid kohaldatavaks samal kuupäeval.
- (32) Käesolevas määruses ette nähtud meetmed on vastavuses Euroopa väärtpaberikomitee eksperdirühma seisukohtadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesolev määrus sätestab üksikasjalikud eeskirjad järgmise kohta:

- 1) kolmandate riikide teatud avalik-õiguslike asutuste ja keskpankade erandi laiendamine kohustustele ja keeldudele, mis on sätestatud määruses (EL) nr 596/2014 seoses raha- ja vahetuskursipoliitika ning riigivõla haldamise poliitika elluviimisega;
- 2) määruse (EL) nr 596/2014 I lisas sätestatud turuga manipuleerimise tunnused;
- 3) lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalistele kehtestatud piirmäärad seoses siseteabe avalikustamisega;
- 4) pädev asutus, keda tuleb teavitada siseteabe avalikustamisega viivitamisest;
- 5) asjaolud, mille korral võib emitent lubada kauplemist keelualjal;
- 6) tehinguliigid, mis toovad kaasa kohustuse juhtide tehingutest teavitada.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendavad „kapitaliväärtpaberid” Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (⁽¹⁾) artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunktis a sätestatud vabalt võõrandatavaid väärtpabereid.

Artikkel 3

Erandiga kolmandate riikide avalik-õiguslikud asutused ja keskpangad

Määrust (EL) nr 596/2014 ei kohaldata tehingutele, korraldustele või tegevusele, mis toimuvad raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitika elluviimisel, kui seda teostatakse üldsuse huvides ja ainult käesoleva määruse I lisas sätestatud kolmandate riikide avalik-õiguslike asutuste ja keskpankade poliitika elluviimiseks.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

*Artikkel 4***Manipuleeriva tegevuse tunnused**

1. Seoses määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotises A viidatud valede või eksitavate märguannete ja hindade kindlustamisega seotud manipuleeriva tegevuse tunnustega on määruse (EL) nr 596/2014 I lisa tunnuseid käsitleva jaotise A punktides a–g osutatud tavad sätestatud käesoleva määruse II lisa 1. jaos.
2. Seoses määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotises B viidatud näilike võtete või muud liiki pettuse või pettuslike võtete kasutamisega seotud manipuleeriva tegevuse tunnustega on määruse (EL) nr 596/2014 I lisa tunnuseid käsitleva jaotise B punktides a ja b osutatud tavad sätestatud käesoleva määruse II lisa 2. jaos.

*Artikkel 5***Süsinikdioksiidi ja nimisoojusvõimsuse alammäärad**

1. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõike 2 teise lõigu kohaldamisel
 - a) on süsinikdioksiidi (CO₂) ekvivalendi alammäär 6 miljonit tonni aastas;
 - b) on nimisoojusvõimsuse alammäär 2 430 MW.
2. Lõikes 1 sätestatud piirmäärasid kohaldatakse grupi tasandil ja need on seotud kogu äritegevusega, kaasa arvatud lennutegevuse või käitistega, mida asjaomane osaline või tema emettevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt omab või kontrollib või mille tegevuse eest on osaleja või tema emettevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt vastutav.

*Artikkel 6***Pädeva asutuse kindlaksmääramine**

1. Pädev asutus, millele finantsinstrumentide emitent peab teatama määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõigete 4 ja 5 alusel sisetabe avalikustamise edasilükkumisest, peab mis tahes järgmisel juhul olema selle liikmesriigi pädev asutus, milles emitent on registreeritud:
 - a) kui ja senikaua kui emitendil on kapitaliväärtpabereid, mis on võetud tema loal kauplemisele või millega kaubeldakse või millega kauplemise luba on emitent taotlenud, ning kauplemine toimub selle liikmesriigi kauplemiskohas, kus emitent on registreeritud;
 - b) kui ja kuni emitendil ei ole kapitaliväärtpabereid, millega mis tahes liikmesriigi kauplemiskohas kaubeldakse või mis on tema loal võetud kauplemisele või mille kohta on emitent esitanud kauplemisele võtmise taotluse, tingimusel et emitendil on mis tahes muid finantsinstrumente, millega tema loal kaubeldakse või mis on võetud kauplemisele või mille kohta on emitent esitanud kauplemisele võtmise taotluse selle liikmesriigi kauplemiskohas, kus emitent on registreeritud.
2. Kõikidel muudel juhtudel, kaasa arvatud kolmandates riikides asuvate emitentide puhul, on pädev asutus, millele peab finantsinstrumentide emitent teatama viivitusest sisetabe avalikustamises, liikmesriigi pädev asutus, kus
 - a) emitendil on kauplemiskohas esmakordselt kapitaliväärtpabereid, mis on võetud tema loal kauplemisele või millega kaubeldakse või millega kauplemise luba on emitent taotlenud;
 - b) emitendil on mis tahes muud finantsinstrumendid, mis on võetud tema loal kauplemisele või millega kaubeldakse või millega kauplemise luba on emitent taotlenud, juhul ja senikaua, kui emitendil ei ole kapitaliväärtpabereid, mis on võetud tema loal kauplemisele või millega kaubeldakse tema loal või millega kauplemise luba on emitent taotlenud mis tahes liikmesriigi kauplemiskohas.

Kui emitendil on asjakohased finantsinstrumendid, mis on võetud tema loal kauplemisele või millega kaubeldakse või millega kauplemise luba on emitent taotlenud ning millega kauplemine toimub esmakordselt samaaegselt enam kui ühe liikmesriigi kauplemiskohtades, peab finantsinstrumentide emitent teatama viivitusest selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille kauplemiskoht on likviidsuse poolest kõige asjakohasem turg, nagu sätestatud komisjoni delegeeritud määruses, mis võetakse vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014 ⁽¹⁾ artikli 26 lõike 9 punkti b alusel.

3. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõikes 4 esitatud teavituste eesmärgil peab lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline teavitama siseteabe avalikustamise viivitusest selle liikmesriigi pädevat asutust, kus lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline on registreeritud.

Artikkel 7

Kauplemine keeluajal

1. Finantsinstrumente emiteeriva asutuse juures juhtimisülesandeid täitval isikul on määruse (EL) nr 596/2014 artikli 19 lõike 11 kohaselt õigus teha tehinguid keeluajal, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) eksisteerib üks määruse (EL) nr 596/2014 artikli 19 lõikes 12 nimetatud asjaoludest;
- b) juhtimiskohustusi täitev isik suudab tõendada, et konkreetset tehingut ei saa teha muul ajahetkel kui keeluajal.

2. Määruse (EL) nr 596/2014 artikli 19 lõike 12 punktis a sätestatud asjaoludel peab juhtimiskohustusi täitev isik enne keeluajal tehingute tegemist esitama emitendile põhjendatud kirjaliku taotluse nõusoleku saamiseks müüa keeluajal viivimatult vastava emitendi aktsiaid.

Kirjalikus taotluses tuleb kirjeldada kavandatavat tehingut ja esitada tuleb selgitus, miks on aktsiate müük vajaliku rahastuse saamiseks ainus mõistlik alternatiiv.

Artikkel 8

Erandlikud asjaolud

1. Otsustades, kas anda nõusolek oma aktsiate koheseks müügiks keeluajal, peab emitent juhtimiskohustusi täitva isiku artikli 7 lõikes 2 viidatud kirjalikku taotlust eraldi hindama. Emitendil on õigus lubada aktsiate kohest müüki vaid juhul, kui niisuguste tehingute asjaolusid võib lugeda erandlikeks.

2. Lõikes 1 viidatud asjaolud loetakse erandlikeks, kui need on äärmiselt kiireloomulised, ettenägematud ja kaalukad, ei ole põhjustatud juhtimiskohustusi täitva isiku poolt ning juhtimiskohustusi täitval isikul puudub nende üle kontroll.

3. Vaadeldes, kas artikli 7 lõikes 2 viidatud kirjalikus taotluses kirjeldatud asjaolud on erandlikud, peab emitent muude tunnuste kõrval arvesse võtma, kas ja mis määral kehtib juhtimiskohustusi täitva isiku puhul järgmine:

- a) ta on oma taotlust esitamas, seistes silmitsi õiguslikult täitmisele pööratava finantskohustuse või nõudega;
- b) ta peab täitma või on enne keeluaja algust sattunud olukorda, mis nõuab kolmandale isikule niisuguse summa tasumist (kaasa arvatud maksukohustus), ning ta ei saa finantskohustusi mõistlikult täita muul viisil kui koheselt emitendi aktsiaid müües.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

Artikkel 9

Keeluajal kauplemise eripära

Emitendil on õigus lubada emiteeriva asutuse juures juhtimiskohustusi täitval isikul kaubelda keeluajal oma nimel või kolmanda isiku arvel muu hulgas, kuid mitte ainult teatud asjaoludel, kui

- a) juhtimiskohustusi täitvale isikule on töötaja skeemi raames määratud või antud finantsinstrumente, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:
 - i) töötaja skeem ja selle tingimused on emitendi poolt eelnevalt heaks kiidetud vastavalt riigi õigusaktidele ning töötaja skeemi tingimustes on välja toodud toetuse andmise ajastus ja määratud või antud finantsinstrumentide summa või alus, mille baasil vastav summa arvutatakse, arvestades, et kaalutusõigust ei ole võimalik rakendada;
 - ii) juhtimiskohustusi täitval isikul ei ole määratud või antud finantsinstrumentide vastu võtmise osas kaalutlusruumi;
- b) juhtimiskohustusi täitvale isikule on määratud või antud finantsinstrumente töötaja skeemi raames, mis leiab aset keeluajal, eeldusel et tingimuste, perioodilisuse, sõlmimise aja, finantsinstrumente saavate õigustatud isikute grupi ning määratud finantsinstrumentide arvu osas järgitakse eelnevalt kavandatud ja hästi korraldatud lähenemisviisi, ning finantsinstrumentide määramine või andmine toimub kindlaksmääratud raamistikus, kus ükski väline teave ei saa mõjutada finantsinstrumentide määramist või andmist;
- c) juhtimiskohustusi täitev isik kasutab optsoone või ostutähti või endale töötaja skeemi alusel antud vahetusvõlakirjade tavakapitaliks vahetamise võimalust, kui nimetatud optsoonide, ostutähtede või vahetusvõlakirjade aegumise tähtaeg langeb keeluajale, ning sellise täitmise või vahetamise tõttu omandatud aktsiate müüki, tingimusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - i) juhtimiskohustusi täitev isik teavitab emitenti oma otsusest õigusi kasutada või vahetada vähemalt neli kuud enne aegumise kuupäeva;
 - ii) juhtimiskohustusi täitva isiku otsus on tagasivõtmatu;
 - iii) juhtimiskohustusi täitev isik on enne edasise samme saanud emitendilt nõusoleku;
- d) juhtimiskohustusi täitev isik omandab töötaja kogumishoiuste skeemi raames emitendi finantsinstrumente, tingimusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - i) juhtimiskohustusi täitev isik on skeemi sisenenud enne keeluaega, välja arvatud juhul, kui skeemi ei ole võimalik töösuhte alguse kuupäeva tõttu muul ajal siseneda;
 - ii) juhtimiskohustusi täitev isik ei muuda keeluaja jooksul oma skeemis osalemise tingimusi ega tühistata oma osalemist skeemis;
 - iii) ostutehingud on skeemi tingimuste alusel selgelt organiseeritud ning juhtimiskohustusi täitval isikul ei ole õigust ega õiguslikku võimalust neid keeluaja jooksul muuta, või on tehingud skeemi alusel kavandatud kindlale kuupäevale, mis langeb keeluajale;
- e) juhtimiskohustusi täitev isik kannab üle või võtab otseselt või kaudselt vastu finantsinstrumente, eeldusel et finantsinstrumentid kanti üle juhtimiskohustusi täitva isiku kahe konto vahel ja niisugune ülekanne ei too kaasa finantsinstrumentide hinna muutumist;
- f) juhtimiskohustusi täitev isik omandab kvalifikatsiooni või õiguse emitendi aktsiatele ning omandamise viimane kuupäev langeb emitendi põhikirja või sise-eeskirjade alusel keeluajale, tingimusel et juhtimiskohustusi täitev isik esitab emitendile tõendid põhjuste kohta, miks omandamine ei toimu muul ajal, ning emitent on esitatud selgitusega rahul.

Artikkel 10

Teatamiskohustuslikud tehingud

1. Vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artiklile 19 ja lisaks sama määruse artikli 19 lõikes 7 viidatud tehingutele peavad finantsinstrumente emiteeriva asutuse juures juhtimiskohustusi täitvad isikud või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalised ja nendega lähedalt seotud isikud emitendile või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisele ja pädevale asutusele oma tehingutest teatama.

Nimetatud teatamiskohustuslikud tehingud hõlmavad kõiki juhtimiskohustusi täitvate isikute oma arvel tehinguid, mis on seoses emitentidega seotud emitendi aktsiate või võlainstrumentidega või muude nendega seotud tuletis- või muude finantsinstrumentidega ning seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisega seotud lubatud heitkoguse väärtpaberite ning neil põhinevate enampakkumistoodete või seotud tuletisinstrumentidega.

2. Nimetatud teatamiskohustuslikud tehingud hõlmavad järgmist:

- a) omandamine, võõrandamine, lühikeseks müük, märkimine või vahetus;
- b) aktsiaoptiooni vastuvõtmine või kasutamine, kaasa arvatud aktsiaoptioonid, mis on eraldatud juhtidele või töötajatele tasustamispaketi osana, ning aktsiaoptiooni kasutamisest tulenevate aktsiate võõrandamine;
- c) lihtaktsia vahetustehingu tegemine või täitmine;
- d) tuletisinstrumentide või nendega seotud tehingud, kaasa arvatud rahas arveldatav tehing;
- e) lepingu sõlmimine asjaomase emitendi finantsinstrumendi erinevuse või lubatud heitkoguse väärtpaberite või neil põhinevate enampakkumistoodete kohta;
- f) õiguste omandamine, võõrandamine või kasutamine, kaasa arvatud müügi- ja ostuoptioonid ja ostutähed;
- g) kapitali suurendamise või võlainstrumendi emiteerimise märkimine;
- h) asjaomase emitendi võlainstrumendiga seotud tuletis- ja finantsinstrumentide tehingud, kaasa arvatud krediidiriski vahetustehingud;
- i) tingimuslikud tehingud asjaolude olemasolul ja tehingute tegelikul täitmisel;
- j) finantsinstrumendi automaatne või mitteautomaatne vahetamine teise finantsinstrumendi vastu, kaasa arvatud vahetusvõlakirjade vahetamine aktsiate vastu;
- k) tehtud või saadud kingid ja annetused ning saadud pärandus;
- l) indeksiga seotud toodete, korvide ja tuletisinstrumentide puhul tehtud tehingud, mida nõutakse määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 19;
- m) investeerimisfondide, kaasa arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL ⁽¹⁾ artiklis 1 viidatud alternatiivsete investeerimisfondide aktsiate või osakutega tehtud tehingud, mida nõutakse määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 19;
- n) alternatiivsete investeerimisfondide valitseja tehtud tehingud, millesse on investeerinud juhtimisülesandeid täitev isik või temaga tihedalt seotud isik, mida nõutakse määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 19;
- o) kolmanda poole individuaalse portfelli alusel tehtud tehingud juhtimisülesandeid täitva isiku või temaga tihedalt seotud isiku nimel või kasuks;
- p) emitendi aktsiate või võlainstrumentide või nendega seotud tuletisinstrumentide või mis tahes muude finantsinstrumentide laenamine või välja laenamine.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

*Artikkel 11***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. juulist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Kolmandate riikide avalik-õiguslikud asutused ja keskpangad

1. Austraalia:
 - Austraalia Reservpank;
 - Austraalia finantshaldusamet;
2. Brasiilia:
 - Brasiilia Keskpank;
 - Brasiilia riigikassa;
3. Kanada:
 - Kanada keskpank;
 - Kanada rahandusministeerium;
4. Hiina:
 - Hiina Rahvapank;
5. Hongkongi erihalduspiirkond:
 - Hongkongi rahandusamet;
 - Hongkongi finantsteenuste ja riigikassa amet;
6. India:
 - India Reservpank;
7. Jaapan:
 - Jaapani keskpank;
 - Jaapani Rahandusministeerium;
8. Mehhiko:
 - Mehhiko keskpank;
 - Mehhiko rahandusministeerium ja riiklik krediidasutus;
9. Singapur:
 - Singapuri rahandusamet;
10. Lõuna-Korea:
 - Korea keskpank;
 - Korea strateegia- ja rahandusministeerium;
11. Šveits:
 - Šveitsi keskpank;
 - riiklik finantsadministratsioon;
12. Türgi:
 - Türgi keskpank;
 - Türgi vabariigi riigikassa alamsekretariaat;

13. Ameerika Ühendriigid:

- Föderaalreservi süsteem;
 - USA rahandusministeerium.
-

II LISA

Manipuleeriva tegevuse tunnused

1. JAGU

**VALEDE VÕI EKSITAVATE MÄRGUANNETE JA HINDADE KINDLUSTAMISEGA SEOTUD MANIPULEERIVA
TEGEVUSE TUNNUSED (MÄÄRUSE (EL) nr 596/2014 I LISA JAOTIS A)**

1. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis a sätestatud tunnust:

- a) finantsinstrumendi positsioonide, asjaomase kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote omandamine järelturult, ka ühiselt tegutsevate osaliste poolt, pärast jaotamist esmasel turul, et esitada kunstlikul tasandil hind ja tekitada teiste investorite huvi – tuntakse tavaliselt näiteks omakapitali kontekstis esmase avaliku pakkumise kokkumänguks järelturul, kus ühiselt tegutsevad osalised tegutsevad. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingute ja/või kauplemisskorralduste ebatavaline kontsentratsioon üldiselt või viisil, kus üht või erinevaid kontosid kasutab vaid üks isik või piiratud arv isikuid;
 - ii) tehingud või kauplemisskorraldused, millele ei ole muud näilist põhjendust kui hinna või tehingute mahu suurendamine, eriti kauplemisspäeval võrdluspunkti läheduses, näiteks avamisel või enne sulgemist;
- b) tehingud või kauplemisskorraldused, mis on ellu viidud viisil, mis põhjustab finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna langemise alla või tõusmise üle teatud taseme, takistades selliseid tehinguid, peamiselt finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinnamuutustest tulenevate negatiivsete tagajärgede vältimiseks – tavaliselt teatakse seda kui hinnastruktuuri lae või põranda loomist. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingud või kauplemisskorraldused, millel on emiteerimisele, vabatahtlikule tagasiostmisele või asjaomase tuletis- või vahetatava instrumendi aegumisele eelnevatel päevadel hinda tõstev, langetav või säilitav mõju või tõenäoline mõju;
 - ii) tehingud või kauplemisskorraldused, millel on päevas või kauplemissperioodi ajavahemikul kaalutud keskmist hinda tõstev või langetav mõju või tõenäoline mõju;
 - iii) tehingud või kauplemisskorraldused, millel on mõju või tõenäoline mõju säilitada aluseks oleva finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinda üles- või allapoole täitmishinda, või muud aegumise kuupäeva seisuga väljamakse määratlemiseks kasutatavat asjaomase tuletisinstrumendi elementi (nt tõke);
 - iv) tehingud või kauplemisskorraldused, millel on mõju või tõenäoline mõju muuta aluseks oleva finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinda üles- või allapoole täitmishinda, või muud aegumise kuupäeva seisuga väljamakse määratlemiseks kasutatavat asjaomase tuletisinstrumendi elementi (nt tõke);
 - v) tehingud või kauplemisskorraldused, millel on mõju või tõenäoline mõju muuta finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote arveldushinda, kui nimetatud hinda kasutatakse viite või määrajana peamiselt võimendustagatise nõuete arvestamisel;
- c) väikeste kauplemisskorralduste sisestamine, et selgitada välja varjatud korralduste osakaal ja eriti hinnata peidetud platvormil asuvat – tavaliselt tuntud „proovikorralduste” nime all;
- d) kauplemisskorralduste või nende seeriade täitmine, et kindlaks teha teiste osaliste korraldused, ning seejärel kauplemisskorralduse sisestamine, et omandatud teavet ära kasutada – tavaliselt tuntud „andmepüügi” nime all.

2. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis b sätestatud tunnust:

- a) käesoleva jao punkti 1 alapunkti a kirjeldatud tava, mida tavaliselt näiteks omakapitali kontekstis teatakse esmase avaliku pakkumise kokkumänguna järelturul, kus ühiselt tegutsevad osalised tegutsevad;
- b) valitseva seisundi tõttu märkimisväärse mõju ärakasutamine finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote pakkumisele, nõudlusele või ülekandemehhanismidele, eesmärgiga oluliselt moonutada või tõenäoliselt moonutada hindu, millega teised osalised peavad ülekandeid tegema, vastu võtma või edasi lükkama, et oma kohustusi täita – tavaliselt tuntud nimetuse all *abusive squeeze* ehk hinnasurve;
- c) kauplemisega tegelemine või kauplemiskorralduste andmine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta (lisades ka kauplemishuvi teateid) eesmärgiga lubamatul viisil mõjutada sama finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinda teises kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta – tavaliselt tuntud kui omavahel kauplevate kauplemiskohtadega manipuleerimine (kauplemine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta). Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingu tegemine, muutes ostu-müügihindasid, kui ostu- ja müügihinna vahe on mis tahes muu tehingu hinna määramisel oluline mõjur, sõltumata sellest, kas see toimub samas kauplemiskohas;
 - ii) käesoleva jao punkti 1 alapunkti b jaotises i, alapunkti b jaotises iii, alapunkti b jaotises iv ja alapunkti b jaotises v sätestatud tunnused;
- d) kauplemisega tegelemine või kauplemiskorralduste andmine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta (lisades ka kauplemishuvi teateid) eesmärgiga lubamatul viisil mõjutada seotud finantsinstrumendi hinda teises või samas kauplemiskohas, samuti seonduvalt seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote – tavaliselt tuntud kui toodetevaheline manipuleerimine (kauplemine finantsinstrumendiga, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta). Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused, millele on viidatud käesoleva jao punkti 1 alapunkti b jaotises i, alapunkti b jaotises iii, alapunkti b jaotises iv ja alapunkti b jaotises v ning punkti 2 alapunkti c lõikes i.

3. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis c sätestatud tunnust:

- a) finantsinstrumendi, kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote ostu- või müügitehinguga seotud toimingute tegemine, kui ei ole toimunud muutust omandi või tulusaamisega seotud huvides või tururiskis või kui tururisk jaguneb osaliste vahel, kes tegutsevad kooskõlastatult või kokkumängivalt – tavaliselt tuntud näiliku kauplemisena. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingu ebatavaline kordumine väikese hulga isikute vahel teatud perioodil;
 - ii) tehingud või kauplemiskorraldused, mis muudavad või tõenäoliselt muudavad positsiooni hinnangut, samas positsiooni ulatust vähendamata või suurendamata;
 - iii) käesoleva jao punkti 1 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnused;
- b) kauplemiskorralduste andmine või tehingus või tehingute seerias osalemine, mida kuvatakse avalikul kuvaril eesmärgiga jätta mulje finantsinstrumendi, kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote aktiivsest käibest või hinnaliikumisest – tavaliselt on see tuntud kui kauplemisaktiivsuse moonutamine. Seda tava illustreerivad ka käesoleva jao punkti 1 alapunkti a jaotises i ning punkti 3 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnused;
- c) peaaegu samaaegselt ostu ja müügi kauplemiskorralduste sisestamise tulemusel tehtud tehingud, millel on väga sarnane kogus ja hind ning mida teeb sama osaline või erinevad, kuid ühiselt tegutsevad pooled – tavaliselt nimetatakse seda väärtalt sobitatud korraldusteks. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingud või kauplemiskorraldused, millel on turuhinda määrav mõju või tõenäoline mõju, kui tellimusraamatu likviidsus või sügavus ei ole kauplemisperioodi hinna fikseerimiseks piisav;
 - ii) käesoleva jao punkti 1 alapunkti a jaotises i, punkti 3 alapunkti a jaotises i ja punkti 3 alapunkti a jaotises ii sätestatud tunnused;

- d) tehingud või tehingute seeriad, mille eesmärk on varjata finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote omandiõigust, rikkudes avalikustamise nõudeid sellega, et finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingut või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoodet hoitakse ühe või mitme kokku leppinud poole nimel. Avalikustamised on finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote tegeliku hoidja seisukohalt eksitavad – tavaliselt tuntud kui „varjav omand”. Seda tava illustreerivad ka käesoleva jao punkti 3 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnused.

4. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis d sätestatud tunnust:

- a) tava kirjeldatakse käesoleva jao punkti 3 alapunktis b ning seda teatakse tavaliselt kauplemisaktiivsuse moonutamisena;
- b) tava kirjeldatakse käesoleva jao punkti 3 alapunktis c ning seda teatakse ka väärtalt sobitatud korraldustena;
- c) finantsinstrumendis, seotud kaupade hetkelepingus või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevas enampakkumistootes pika positsiooni võtmine ja seejärel täiendav ostutegevus, ja/või finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote kohta eksitava positiivse teabe levitamine eesmärgiga tõsta finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinda, meelitades ligi teisi ostjaid. Kui hind on kunstlikult kõrgel tasemel, suletakse pikk positsioon – seda teatakse tavaliselt nime all *pump and dump* („kiida ja jäta”);
- d) finantsinstrumendis, seotud kaupade hetkelepingus või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevas enampakkumistootes lühikese positsiooni võtmine ja seejärel täiendav müügitegevus, ja/või finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote kohta eksitava negatiivse teabe levitamine eesmärgiga alandada finantsinstrumendi, seotud kaupade hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinda, meelitades ligi teisi ostjaid. Kui hind on langenud, hoitav positsioon suletakse – see kannab nime „laida ja võida” (*trash and cash*);
- e) suure hulga kauplemiskorralduste ja/või tühistamiste ja/või uuenduste lisamine eesmärgiga tekitada teiste osalejate seas ebakindlust, aeglustades nende protsessi ja/või maskeerida nende endi strateegiat – tavaliselt teatud kui „noteeringuga ülejutamine”;
- f) kauplemiskorralduste või nende seeria sisestamine või tehingute või tehingute seeria tegemine, mis tõenäoliselt algatab või süvendab trendi ja julgustab teisi osalisi trendi kiirendama või laiendama, et luua võimalus sulgeda või avada soodsa hinnaga positsioon – tavaliselt teatakse seda süüteimpulsi nime all. Seda tava võib iseloomustada suur tühistatud korralduste määr (nt kauplemiskorralduste ja kauplemise suhtarv), mis võib olla kombineeritud mahu suhtarvuga (nt finantsinstrumentide arv korralduste kohta).

5. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis e sätestatud tunnust:

- a) käesoleva jao punkti 1 alapunktis b kirjeldatud tava, mida teatakse tavaliselt hinnastruktuuri lae või põranda loomisena;
- b) käesoleva jao punkti 2 alapunktis c sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse omavahel kauplevate kauplemiskohtadega manipuleerimisena (kauplemine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
- c) käesoleva jao punkti 2 alapunktis d sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse toodetevahelise manipuleerimisena (kauplemine finantsinstrumendiga, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
- d) finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote tahtlik ostmine või müümine kauplemisessiooni viiteajal (nt avamine, sulgemine, arveldamine), püüdes võrdlushinda (nt avamishind, sulgemishind, arveldushind) tõsta, vähendada või kindlal tasemel hoida – tavaliselt tuntud kui sulgemishinna mõjutamine. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
- i) paar minutit enne enampakkumise hinnakujundusfaasi suure arvu korralduste sisestamine, mis kujutavad endast kauplemissüsteemi keskele tellimusraamatule märkimisväärset mahtu, ning nende korralduste tühistamine paar sekundit enne tellimusraamatu sulgemist enampakkumishinna arvutamiseks, nii et teoreetiline avamishind näeks välja kõrgem/madalam kui tavapärased;

- ii) käesoleva jao punkti 1 alapunkti b jaotises i, alapunkti b jaotises iii, alapunkti b jaotises iv ja alapunkti b jaotises v sätestatud tunnused;
 - iii) tehingute tegemine või kauplemiskorralduste andmine kauplemispäeval peamiselt võrdluspunkti läheduses, mis tehingute suuruse tõttu võrreldes turuga mõjutab selgelt pakkumist, nõudlust, hinda või väärtust;
 - iv) tehingud või kauplemiskorraldused, millele ei ole muud näilist põhjendust kui hinna või tehingute mahu suurendamine, eriti kauplemispäeval võrdluspunkti läheduses, näiteks avamisel või enne sulgemist;
 - e) mitmete või suurte kauplemiskorralduste esitamine, sageli tellimusraamatu ühelt poolt, et seejärel teha tehing teisel pool tellimusraamatut. Kui tehing on toimunud, eemaldatakse korraldused, mida ei ole kavatsustki täita – seda tava tuntakse tavaliselt eksitamise ja tüssamise nime all. Seda tava illustreerib ka käesoleva jao punkti 4 alapunkti f jaotises i sätestatud tunnus;
 - f) käesoleva jao punkti 4 alapunktis e sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt noteeringutega üleujutamise nime all;
 - g) käesoleva jao punkti 4 alapunktis f sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt süüteimpulsi nime all.
6. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis f sätestatud tunnust:
- a) enne täitmist tagasi võetavate korralduste sisestamine, mille mõjul või tõenäolisel mõjul jäetakse eksitav mulje, et finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote järele on vastava hinnaga nõudlus või sellele on pakkumist – tavaliselt viidatakse sellele kui korralduste sisestamisele ilma kavatuseta neid täita. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) niisuguse hinnaga sisestatud kauplemiskorraldused, mis suurendavad nõudlusega seotud hinda või vähendavad pakkumisega seotud hinda, ning millel on või tõenäoliselt on suurendav või vähendav mõju asjaomase finantsinstrumendi hinnale;
 - ii) käesoleva jao punkti 4 alapunkti f jaotises i sätestatud tunnus;
 - b) tava kirjeldatakse käesoleva jao punkti 1 alapunktis b ning see on tavaliselt hinnastruktuuri lae või põranda loomine;
 - c) turuvõimu kuritarvitades ostu-müügihinna hinnavahemiku liigutamine kunstlikule tasemele ja/või selle seal hoidmine, mida tavaliselt teatakse liigse ostu-müügihinna vahena. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) tehingud või kauplemiskorraldused, millel on või tõenäoliselt on turu kauplemissüsteemi kaitsemehhanismidest (nt hinnapiirangutest, mahupiirangutest, ostu-müügihinna hinnavahemiku parameetritest jne) mööda hiiliv mõju;
 - ii) käesoleva jao punkti 2 alapunkti c jaotises i sätestatud tunnus;
 - d) finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote nõudlust suurendavate (või vastavat pakkumist vähendavate) korralduste sisestamine eesmärgiga selle hinda suurendada (või vähendada) – teatakse tavaliselt kui nõudluse edendamist. Seda tava illustreerib ka käesoleva jao punkti 6 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnus;
 - e) käesoleva jao punkti 2 alapunktis c sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse omavahel kauplevate kauplemiskohtadega manipuleerimisena (kauplemine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
 - f) käesoleva jao punkti 2 alapunktis d sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse toodetevahelise manipuleerimisena (kauplemine finantsinstrumendiga, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
 - g) käesoleva jao punkti 5 alapunktis e sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt eksitamise ja tüssamise nime all;
 - h) käesoleva jao punkti 4 alapunktis e sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt noteeringutega üleujutamise nime all;

- i) käesoleva jao punkti 4 alapunktis f sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt süüteimpulsi nime all;
 - j) kauplemiskorralduste avalikustamine, et meelitada teisi, traditsioonilisi kauplemistehnikaid kasutavaid turuosalisi („aeglaseid kauplejaid”), mis seejärel kiiresti muudetakse vähem lahketeks tingimusteks, lootes saada kasu sissetulevast „aeglaste kauplejate” kauplemiskorralduste voost, mida tavaliselt tuntakse „suitsetamise” nimetuse all.
7. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise A punktis g sätestatud tunnust:
- a) käesoleva jao punkti 5 alapunktis d sätestatud tava, mis kujutab endast sulgemishinna mõjutamist;
 - b) käesoleva jao punkti 1 alapunktis a kirjeldatud tava, mida tavaliselt näiteks omakapitali kontekstis teatakse esmase avaliku pakkumise kokkumänguna järelturul, kus kokku mängivad pooled tegutsevad;
 - c) tava kirjeldatakse käesoleva jao punkti 1 alapunktis b ning see on tavaliselt hinnastruktuuri lae või põranda loomine;
 - d) käesoleva jao punkti 2 alapunktis c sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse omavahel kauplevate kauplemiskohtadega manipuleerimisena (kauplemine ühes kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
 - e) käesoleva jao punkti 2 alapunktis d sätestatud tava, mida tavaliselt tuntakse toodetevahelise manipuleerimisena (kauplemine finantsinstrumendiga, et ebaõigelt määratleda finantsinstrumendi hind teises või samas kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta);
 - f) toimingute tegemine, et moonutada kaubalepinguga seonduvaid kulusid, seonduvalt kindlustuse või veoteenustega, mille tulemusena määratakse kindlaks finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu ebaloomulik või kunstlik kokkuleppehind.
8. Käesoleva jao punkti 2 alapunktis c esitatud tava, millele on viidatud ka punkti 5 alapunktis c, punkti 6 alapunktis e ja punkti 7 alapunktis d, on oluline määruse (EL) nr 596/2014 kauplemiskohtade vahelise turuga manipuleerimist puudutava kohaldamisala kontekstis.
9. Käesoleva jao punkti 2 alapunktis d esitatud tava, millele on viidatud ka punkti 5 alapunktis c, punkti 6 alapunktis f ja punkti 7 alapunktis e, on oluline määruse (EL) nr 596/2014 kauplemiskohtade vahelise turuga manipuleerimist puudutava kohaldamisala kontekstis, võttes arvesse, et finantsinstrumendi hind või väärtus võib sõltuda teise finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu hinnast või väärtusest, või mõjutada ise teisi finantsinstrumente.

2. JAGU

NÄILIKE VÕTETE VÕI MUUD LIIKI PETTUSE VÕI PETTUSLIKE VÕTETE KASUTAMISEGA SEOTUD MANIPULEERIVA TEGEVUSE TUNNUSED (MÄÄRUSE (EL) nr 596/2014 I LISA JAOTIS B)

1. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise B punktis a sätestatud tunnust:
- a) väära või eksitava turuteabe levitamine meediakanalites, sealhulgas internetis, või muul viisil, mis annab või tõenäoliselt annab tulemuseks finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna liikumise suunas, mis on soodne teabe levitamisest huvitatud isiku või isikute positsiooni või kavandatava tehingu seisukohast;
 - b) positsiooni avamine finantsinstrumendis, seotud kauba hetkelepingus või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevas enampakkumistootes ning selle positsiooni kohene sulgemine pärast investearu avalikustamist ja selle pika hoiuaja rõhutamist – tavaliselt teatakse seda kui positsiooni avamist ja kohest avalikustamisjärgset sulgemist;
 - c) 1. jao punkti 4 alapunktis c sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt „kiida ja jäta” skeemi nime all. Seda tava illustreerivad järgmised täiendavad turuga manipuleerimise tunnused:
 - i) meediakanalite kaudu teabe levitamine seoses olulise osaluse suurenemisega (või vähenemisega) enne või vahetult pärast finantsinstrumendi hinna ebatavalist liikumist;
 - ii) 1. jao punkti 5 alapunkti d jaotises i sätestatud tunnus;

- d) 1. jao punkti 4 alapunktis d sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt „laida ja võida” skeemi nime all. Seda tava illustreerivad ka 1. jao punkti 5 alapunkti d jaotises i ja käesoleva jao punkti 1 alapunkti c jaotises i sätestatud tunnused;
 - e) 1. jao punkti 3 alapunktis d sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt omandi varjamisena;
 - f) füüsiliste kaupade liigutamine või ladustamine, mis võib luua eksitava mulje kauba või tarnitava objekti pakkumisest, nõudlusest, hinnast või väärtusest finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu raames;
 - g) tühja kaubalaeva liigutamine, mis võib luua väära või eksitava mulje kauba või tarnitava objekti pakkumisest, nõudlusest, hinnast või väärtusest finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu raames.
2. Tavad, mis täpsustavad määruse (EL) nr 596/2014 I lisa jaotise B punktis b sätestatud tunnust:
- a) käesoleva jao punkti 1 alapunktis a sätestatud tava. Käesolevat tava võib illustreerida ka kauplemiskorralduste sisestamise või tehingutega enne või vahetult pärast seda, kui turuosaline või turuosalisega avalikult teadaolevalt seotud isikud esitavad või levitavad avalikult vastupidiseid uuringuid või investeerimissoovitusi;
 - b) 1. jao punkti 4 alapunktis c sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt „kiida ja jäta” skeemi nime all. Seda tava illustreerivad ka käesoleva jao punkti 2 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnused;
 - c) 1. jao punkti 3 alapunktis d sätestatud tava, mida teatakse tavaliselt „laida ja võida” skeemi nime all. Seda tava illustreerivad ka käesoleva jao punkti 2 alapunkti a jaotises i sätestatud tunnused.
-